

DLD.050.7.2024.SR
Warszawa, 26 czerwca 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 3261 z dnia 10 czerwca 2024 r., złożoną przez Pana Posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie likwidacji bariery uniemożliwiającej osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności udział w leczeniu sanatoryjnym, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

1) Jak w obecnej sytuacji prawnej jest uregulowana sprawa odpłatności opiekunów osób wymagających pomocy innych osób na turnusie sanatoryjnym wynikającym ze skierowania NFZ?

oraz

2) Czy istnieją możliwości sfinansowania przez NFZ na turnusie sanatoryjnym opiekuna osoby wymagającej takiego opiekuna zgodnie z przedstawionym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności?

oraz

3) Czy resort zdrowia planuje zmiany w zakresie odpłatności opiekunów osób z niepełnosprawnościami na turnusie NFZ?

Uprzejmie informuję, że na gruncie obowiązujących przepisów nie funkcjonuje pojęcie „opiekuna” czy „osoby towarzyszącej” w odniesieniu do uzdrowiskowego leczenia sanatoryjnego dorosłych realizowanego w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Obowiązujące przepisy określające zasady kierowania dorosłych świadczeniobiorców na leczenie uzdrowiskowe i korzystania z gwarantowanych świadczeń w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe nie regulują kwestii dotyczących udziału świadczeniobiorców w turnusach sanatoryjnych wspólnie z osobami towarzyszącymi, w tym opiekunami i na obecną chwilę resort zdrowia nie planuje zmian w przedmiotowym zakresie.

Wskazania wymaga, że świadczeniobiorca kierowany na leczenie uzdrowiskowe nie powinien wymagać opieki osoby trzeciej, ponieważ w przypadku leczenia uzdrowiskowego jedną z determinant uznania celowości świadczenia jest potwierdzona zdolność do samoobsługi świadczeniobiorcy. Lecznictwo uzdrowiskowe charakteryzuje bowiem forma organizacji i realizacji świadczeń wymagająca od pacjenta dużego stopnia samodzielności. Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz.U. 2012 poz. 14), przy kwalifikowaniu pacjenta do zakładu lecznictwa uzdrowiskowego lekarz zobowiązany jest ocenić m.in. stan zdrowia pacjenta i możliwość leczenia uzdrowiskowego przy wykorzystaniu naturalnych surowców leczniczych, ale także zdolność pacjenta do samoobsługi i samodzielnego poruszania się lub zdolność pacjenta do samoobsługi i samodzielnego przemieszczania się na wózku inwalidzkim (m.in. w oparciu o informacje zawarte w orzeczeniu o niepełnosprawności),

bowiem brak zdolności pacjenta do samoobsługi stanowi przeciwwskazanie do leczenia uzdrowiskowego. Powyższe wynika bezpośrednio ze specyfiki lecznictwa uzdrowiskowego, w którym realizacja świadczeń w trybie stacjonarnym, zarówno w sanatorium, jak i szpitalu uzdrowiskowym, odbywa się w warunkach mających cechy pobytów hotelowych, w związku z czym z tej formy leczenia mogą skorzystać wyłącznie pacjenci zdolni do samoobsługi, niewymagający pomocy bliskiej osoby lub asysty personelu medycznego w podstawowych czynnościach życiowych.

Podkreślenia wymaga, że świadczenia w rodzaju lecznictwa uzdrowiskowe są dostępne dla pacjentów ze znacznym stopniem niepełnosprawności, jednak warunkiem skierowania na leczenie jest samodzielność i samoobsługa pacjenta, rozumiana jako możliwość podjęcia podróży do uzdrowiska, wykonywania codziennych czynności samopielegnacyjnych, komunikacji z personelem uzdrowiska, wyraźnego informowania o ewentualnych problemach w trakcie pobierania zabiegów, samodzielnego przyjmowania posiłków, codziennego przemieszczania się na zabiegi w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego itp. Należy zauważyć, iż powyższy wymóg nie stanowi okoliczności dyskryminującej osoby niepełnosprawne w kwestii dostępu do świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, lecz stanowi warunek umożliwiający ich prawidłową realizację.

W związku z wymogiem zdolności do samoobsługi, w uzdrowiskowym leczeniu sanatoryjnym osób dorosłych, bez względu na schorzenie pacjenta, NFZ nie realizuje pobytów pacjentów wraz z ich opiekunami i z żadnym ośrodkiem sanatoryjnym nie kontraktuje umów na pobyt opiekunów. Pobyt osoby towarzyszącej, w tym ewentualnego opiekuna, nie stanowi realizacji świadczenia opieki zdrowotnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2024 poz. 146), tym samym nie może być refundowany przez NFZ. Z uwagi na powyższe, nieuzasadnione jest podejmowanie przez resort zdrowia działań dotyczących zmiany przepisów w zakresie przedmiotowej odpłatności. Jeżeli świadczeniobiorcy odbywającemu leczenie uzdrowiskowe towarzyszy w sanatorium bliska osoba, wówczas pobyt takiej osoby odbywa się na zasadach komercyjnych.

Dodatkowo informuję, że pacjenci niespełniający warunków do zakwalifikowania do leczenia uzdrowiskowego (m.in. z uwagi na brak zdolności do samoobsługi i samodzielnego poruszania), a wymagający świadczeń usprawniających, nie są pozbawieni możliwości rehabilitacji ze środków publicznych pozostających w dyspozycji NFZ, ponieważ na podstawie skierowania na rehabilitację leczniczą wystawionego przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego mogą być rehabilitowani poprzez zabiegi fizykoterapeutyczne w warunkach domowych, ambulatoryjnych, ośrodka lub oddziału dziennego oraz stacjonarnych (także w sanatoriach uzdrowiskowych), na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (Dz.U. 2021 poz. 265 ze zm.).

Z wyrazami szacunku,
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/